

Oktober 2010

Samen leven

De wereld in de klas

Leskisten te over

Wie op Google 'leskisten' intypt, komt terecht in een gevarieerde wereld van aanbieders. Of het nu gaat om visserij, Harry Potter, kaas of het Jodendom, overal bestaat een leskist voor. Als het gaat om leren, weten we allemaal dat er niets zo leerzaam is als het directe contact met de echte leefwereld. Wil je weten wat brood is, ga graan oogsten, dorsen, malen en bakken. Dat kinderen op school dagelijks geïsoleerd worden van de echte wereld, om over die wereld te leren is een paradox, waar we mee hebben leren leven. Maar waarschijnlijk zit er in ieder van ons nog dat stemmetje: hier in het klaslokaal is het saai, mocht ik maar naar buiten. Waarschijnlijk heeft dit stemmetje me geresoneerd bij al diegenen die nu via leskisten een stukje wereld de klas binnen brengen.

Maar wat moet je ermee?

Over de kwaliteit van al die leskisten valt te twisten. Stel je de leerkracht voor die de deksel van een leskist opent en wordt overrompeld door een onoverzichtelijke hoeveelheid dingetjes en mappen. Waar moet je beginnen? En vooral: hoe leid je kinderen binnen in deze vaak vreemde wereld van voorwerpen? Leskisten zouden moeten uitdagen tot activerend leren: leerlingen gaan brood bakken, toneel spelen, kaas maken, schimmels kweken of kerkje spelen. De vraag is of de bijgeleverde lessuggesties bij veel leskisten veel verder gaan dan het aanreiken van informatie. Of ze dus verder gaan dan het nastreven van cognitieve doelen. Activerend leren heeft namelijk ook effecten op affectief en attitudinaal vlak. In veel leskisten ontbreken lessuggesties die deze laatste stappen zetten.

Samen leven

Samen leven

'Samen leven' is een lesmethode voor godsdienstlevensbeschouwing waarbij gebruik gemaakt wordt van leskisten. Centraal staat de ontwikkeling van een open en onderzoekende houding m.b.t. thema's uit de leefwereld van kinderen en het delen van ervaringen, ideeën en gevoelens met elkaar. Kijk voor meer informatie op: www.samenleven.info.

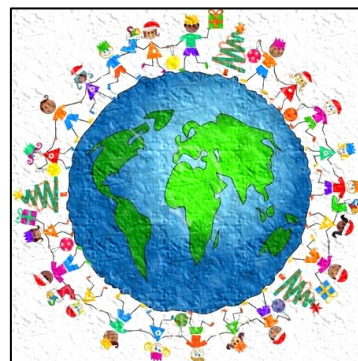
Lees het hele artikel op onze [website](#) bij 'Actueel'.

Samen vieren

Nieuw kerstproject om kerst te vieren op school

Bescheiden

Op veel scholen zijn kerstwerkgroepen al weer begonnen met de organisatie van het kerstgebeuren. Vaak is dat een flinke klus, want op steeds meer scholen zie je een kerstmusical, toneelvoorstelling, kerstmarkt of kerstdiner. Een kleine bescheiden kerstviering lijkt zeldzaam te worden, terwijl een goede viering van onschatbare waarde is.

Ervaringen delen

In een goede viering staat 'het samen delen van ervaringen' centraal. Dat betekent dat je voorafgaand aan de viering met alle kinderen aan de slag gaat rond één gemeenschappelijk thema uit de leefwereld van de kinderen. De bezinning, verdieping en ervaringen worden tijdens de viering met elkaar gedeeld. Vieren betekent ook 'iets beleven'; het is geen voorstelling voor passieve toeschouwers. Je wordt 'meegenomen' in ervaringen waarin je jezelf kunt herkennen. Je wordt aan het denken gezet. Soms word je er stil van, soms word je er blij van. Zo wordt er gewerkt aan een cultuur van verbondenheid.

Nieuw kerstproject

In ons nieuwe kerstproject staat het thema 'gastvrijheid' centraal, op drie verschillende manieren:

1. Leerlingen **verkennen** het thema gastvrijheid in een les.
2. Leerlingen **doen** ervaringen op met gastvrijheid in de klas a.d.h.v. één of meer activiteiten.
3. Leerlingen **delen** hun ervaringen met gastvrijheid in de kerstviering.

Het materiaal is uitgewerkt voor onder-, midden- en bovenbouw. De viering kan in de bouwen, maar ook met de hele school plaats vinden. Een complete handleiding met materiaal voor alle bouwen kost €45,-.

Meer info via: s.grubben@sol-identiteitsbegeleiders.nl

Bestellen via: bestellingen@sol-identiteitsbegeleiders.nl

Lees meer op www.sol-identiteitsbegeleiders.nl

Zin in werk

Bezinning voorkomt uitval

Veel leerkrachten kozen bewust voor hun vak, zijn gemotiveerd, hebben een passie: kinderen wijzer maken, ze bagage meegeven zodat ze stevig in het leven staan, kinderen helpen op hun weg naar volwassenheid. En toch zijn er vakmensen die dreigen af te haken, die kampen met werkdruk en stress. Belasting die niks met passie te maken heeft, maar alles met 'wat er allemaal nog bij komt'. Of het feit dat het onderwijs onder hun handen verandert. Tijd om stil te staan.

Casus

In het team is afgesproken dat alle leerkrachten handelingsplannen maken. Maar enkelen houden zich niet aan die afspraak. Waarom niet? De afspraken blijken niet onduidelijk te zijn. Ook ligt het niet aan de tijdsdruk of de vaardigheden. Wat is er dan aan de hand? Het probleem lijkt dieper te liggen. De bewuste leerkrachten zijn het moe. Telkens moet het weer anders. Ze zien er de zin niet meer van in.

Drie niveaus

Zingeving en zinloosheid kunnen op verschillende niveaus spelen.

- (1) Je hebt er zin in: plezier, lol, trek. Het geeft een direct gevoel van voldoening. Op dit niveau is zingeving een lijfelijke ervaring: je voelt je er goed bij. Het smaakt goed.
- (2) Je geeft er zin aan, je gaat er voor: voor dit doel, voor dat ideaal. Misschien moet je een inspanning leveren die op dat moment niet prettig is, maar je weet waar je het voor doet, en als het lukt, dan geeft dat voldoening.
- (3) Het heeft zin wat je doet, al weet je nog niet precies hoe. Je gelooft dat er een zin is, die je kunt ontdekken. Die zin ligt voor jou misschien in het leven zelf, of in een verre toekomst, of in Gods bedoeling met mensen en de wereld.

Lees meer over begeleidingsmogelijkheden op onze [website](#) bij 'Actueel'.

Uitzichtloze toekomst? Ik dacht het niet!

Hanneke en het speciaal onderwijs

Toen Hanneke Emmen-Brekelmans afstudeerde aan de P.A. was er helemaal geen werk. "Wij waren een verloren generatie", vertelt ze. "Ze noemden ons de lichtung met de uitzichtloze toekomst. Maar zo zit ik niet in elkaar. Met een paar klasgenoten heb ik de 'Vereniging Onderwijswerkplaats' opgericht. We maakten leermidelen op maat. Vooral voor het speciaal onderwijs.

Dat kwam me later goed van pas, toen ik in het IHNO werkte, het voortgezet speciaal onderwijs. Daar gaf ik bijna alle vakken. Later op de Mavo ben ik ook godsdienstonderwijs gaan geven. Ik ben toen begonnen aan mijn studie theologie op de KUB (UVT). Zo heb ik zelf aan mijn toekomst gebouwd. En uitzichtloos... nee, dat is het nooit, voor niemand.

Nu werk ik tien jaar als schoolbegeleidster. En vanaf het begin ook weer voor het Speciaal Onderwijs. Die leraren, daar heb ik echt bewondering voor, en ik werk graag met hen. Hun inzet en bevoegenheid: heel speciaal!

Het is voor hen een grote uitdaging om met de kinderen te praten over wat uitstijgt boven het dagelijkse leven, over geloof, henzelf, het omgaan met anderen. Want het moet wel aansluiten! God? Geloven? Kerk? Symbooltaal is vaak te hoog gegrepen. Ik probeer die thema's aan te bieden in doe-stappen. Door te doen, door te ervaren, stimuleer je hun denken. Een excursie naar de zusters is een mooi voorbeeld. Of met jongeren van de ZMLK vertellen welke goede dingen je voor een ander kan doen; en dat dan in gala, met Kerstmis!

Het is een instelling geworden. Niet praten over... maar doen. Dat kan ook in het gewone onderwijs. Een zwarte school die werkt aan een positief imago, en zich met activiteiten presenteert aan de wijk. Zo bouw je aan het zelfbeeld, aan zelfvertrouwen. Hoezo uitzichtloze toekomst? Echt niet!

Over de excursie naar de zusters leest u op onze [website](#) bij 'Actueel'.